

Ontwikkeltafel

- Hoofd- en onderaannemerschap
- (Rechts)zekerheid
- Privacy
- Zakelijke afhandeling en resultaatsturing
- Werkproces toegang
- Administratieve lasten: slimmer en eenvoudiger
- Tarieven

VERSLAG

Thema: Ontwikkeltafel hoofd- en onderaannemerschap

Uitkomsten 2e bijeenkomst (4 maart 2020)

De eerste bijeenkomst hebben wij vanuit verschillende perspectieven het hoofd- en onderaannemerschap geanalyseerd. Vandaag zullen wij ons richten op de oplossingsrichtingen. Hierin zal onderscheid gemaakt worden tussen de dilemma's waarvoor oplossingsrichtingen bedacht kunnen worden en dilemma's die voor lief genomen moeten worden.

1. Vanuit het gezichtspunt van de cliënt.

Met betrekking tot het eerste gedachtestreepje (over de keuzevrijheid van ouders) wordt opgemerkt dat dit begint bij de visie van de H10-gemeenten. Het is namelijk de vraag of keuzevrijheid onder deze visie valt. Verder is het van belang dat eenieder hetzelfde onder keuzevrijheid verstaat. Het kan een voordeel zijn voor de cliënt als er sprake is van keuzevrijheid, maar het kan ook een nadeel zijn mocht er geen sprake van keuzevrijheid zijn. Dit hangt sterk samen met de manier waarop het in de inkoopdocumenten wordt opgenomen. Hierom wordt besloten om dit nadeel even te 'parkeren'.

Zoals afgesproken wordt dit nadeel later weer teruggepakt. Er wordt geconstateerd dat de keuzevrijheid voor de ouders groter wordt, naarmate de H10-gemeenten meer partijen contracteert. Dit is een voordeel, mits de H10 als eis opneemt dat de onderaannemer altijd gecontracteerd is. Als oplossing wordt aangedragen 'het opzetten van een stevig kader waarbinnen dit proces beweegt'. Dit geldt ook voor de andere nadelen. Deze nadelen hebben betrekking op vertraging van het proces (doordat er onderling geen goede afspraken zijn gemaakt), minder consistentie van de kwaliteit van de onderaannemer en onduidelijkheid wie de 'echte' behandelaar is. Hier wordt mee bedoeld dat in de inkoopdocumenten duidelijk het kader beschreven moet worden om deze nadelen op te kunnen vangen.

Mogelijke oplossing

- Door vast te leggen tot hoe ver de keuzevrijheid reikt, wie altijd de hoofdaannemer kan zijn en wat de minimale eisen zijn voor de onderaannemer. Dit kan onder andere tot gevolg hebben dat het hoofdaannemerschap vanuit het perspectief van de cliënt niet wisselt, zodra er van perceel wordt gewijzigd.

Tip

- Daarnaast wordt geadviseerd om de actuele ontwikkelingen van de regio Amsterdam mee te nemen. Zo wilt de regio Amsterdam gaan selecteren aan de hand van stevige criteria en met budgetplafond. Enkele jeugdhulpaanbieders merken op dat er behoefte is aan stevige partners, die voldaan aan kwaliteitseisen. Tegelijkertijd moet voorkomen worden dat het 'dichtgeregeld' wordt.

- **2. Vanuit het gezichtspunt van de toegang**

Mogelijke oplossing

- Duidelijke beschrijving van de rollen vanuit de toegang en vanuit de gemeenten. Ook regievoering op deze rollen zou beschreven moeten worden.

- **3. Vanuit het gezichtspunt van de gemeenten**

Er komt ter sprake dat wanneer het contracteren van onderaannemers niet langer gebeurd op basis van kwaliteitseisen dit ook invloed zal hebben op de band tussen de hoofdaannemers en de gemeenten. De hoofdaannemers worden namelijk verantwoordelijk gehouden. Hierom is het van belang dat er zicht blijft op de onderaannemer.

Ook wordt een dilemma van de gemeenten ter tafel gelegd. De hoofdaannemers zien het niet zitten om een samenwerkingsrelatie aan te gaan met een onderaannemer die zij niet kennen. Tegelijkertijd kunnen de gemeenten de hoofdaannemers niet dwingen om met deze onderaannemers samen te werken. Voor de gemeenten zal er een ventiel moeten worden opgebouwd om in zo'n situatie te handelen.

Mogelijke oplossingen

- Een aangedragen oplossing is om vanuit de gemeenten een casemanager aan te stellen. Deze casemanager stemt vervolgens nauw af met de regiehouder. Deze regiehouder kan een hoofd- of onderaannemer zijn. De aanbieders bepalen onderling wie dit wordt. De gedachte is dat het zicht door de gemeenten op de hoofd- en onderaannemers wordt vergroot en hiermee de drempel tot samenwerking wordt verlaagd. De gemeenten geven aan dit geen juiste oplossing te vinden.
- Daarnaast worden er oplossingen aangedragen die betrekking hebben op het verschuiven van de verantwoordelijkheid.
 - Er wordt voorgesteld om bij op- en afschaling een termijn vast te leggen, waarna de verantwoordelijkheid 'automatisch' verschuift.
 - Een andere oplossing is om het arrangement in stukken te knippen. Dit houdt in dat de verantwoordelijkheid overgaat op de ander, wanneer er een andere beschikking wordt gegeven. Met andere woorden de kop en staart van het hoofdaannemerschap moet duidelijk gedefinieerd worden. Hierbij moet wel rekening gehouden worden met de wettelijke kaders.
 - Een ander advies is om de lokale verwijzer meer bij dit proces te betrekken, ondanks dat de verwijzer niet de inhoudelijke verantwoordelijkheid draagt. De

verwijzer moet niet alleen betrokken worden bij de start van de hulpverlening, maar ook bij het wijzigen van het arrangement.

- Gedurende het gesprek valt op dat de definities van hoofdbehandelaar en hoofdaannemer door elkaar worden gebruikt. Dit duidt aan dat het belangrijk is dat deze definities helder in de inkoopdocumenten beschreven worden.
- Ter afsluiting van dit onderwerp wordt gevraagd aan de deelnemers van de tafel of het wisselen van positie als hoofd- en onderaannemer, zaken zijn die vanuit de gemeenten in een contract geregeld moeten worden of dat jeugdhulpaanbieders dit liever onderling regelen? Voor de gemeenten zijn de mogelijkheden om dit te regelen namelijk gering. De jeugdhulpaanbieders geven aan dat zij behoefte hebben aan een algemeen kader.

Zo hebben alle hoofd- en onderaannemers in de regio Rijnmond dezelfde modelovereenkomst. Hierin is bijvoorbeeld geregeld dat de aansprakelijkheid automatisch overgaat op de onderaannemer.

Tip

- Als tip wordt meegegeven om naar de uitkomsten van de Gemeente Amsterdam te kijken. Hans Hensen zal deze uitkomsten verspreiden onder de deelnemers van deze tafel.

Huiswerk voor het volgende overleg

- Dit geeft aan dat het zeer bruikbaar kan zijn om van ervaringen uit andere regio's te leren. Verder ligt het voor de hand dat zulke regelingen ook al worden gebruikt in de regio Haaglanden. Hierom worden de deelnemers opgeroepen om *best practices* op het gebied van aansprakelijkheid en risico overdracht vanuit de regio Haaglanden te delen. In het bijzonder met Thijs Sizoo en Kim Verburg.

• 4. Vanuit het gezichtspunt van de hoofdaannemer

Het eerste gedachtestreepje onder de aangedragen nadelen geeft aan dat de hoofdaannemer de onderaannemer buiten spel kan zetten. Dit nadeel hoort bij de onderaannemer en bij de gemeenten, en niet bij de hoofdaannemer. Dit neemt niet weg dat dit nadeel om een set regels vraagt. Dit komt terug bij de leer- en ontwikkeltafel rechtszekerheid.

Mogelijke oplossingen

- Voor het aangedragen nadeel dat de mogelijkheid bestaat dat de hoofdaanbieder in de knel komt met zijn inhoudelijke verantwoordelijkheden (doordat zij minder zicht op de onderaannemers hebben) wordt voorgesteld om een meldplicht aan de gemeenten in te bouwen voor niet-gecontracteerde onderaannemers. Er wordt opgemerkt dat deze wijze administratieve lasten zal veroorzaken. Deze zullen echter gering zijn. De WMO gebruikt deze wijze om fraude te voorkomen. Op deze manier is er namelijk snel zicht bij welke andere hoofdaannemers de niet-gecontracteerde onderaannemer actief is. Dit komt van pas, indien er problemen zijn.

- Een andere oplossing is om als hoofdaannemer ieder jaar de gemeenten te informeren welke onderaannemers je inzet. En mochten er 'alarmerende' signalen zijn, dan kan dit gemeld worden aan het H10 Inkoopbureau. Zo wordt voorkomen dat alle onderaannemers gecontracteerd moeten worden. Let wel dat dit betrekking heeft op een abstract niveau en niet op casusniveau. Dit heeft als voordeel dat de gemeenten de hoofdaannemers kunnen aanspreken, mocht er wat misgaan bij een onderaannemer. Daarnaast geeft het partijen de keuze om niet-gecontracteerde partijen te selecteren. Dit wordt gezien als een goede oplossingsrichting. Met betrekking tot het aangedragen nadeel over sub administratie wordt opgemerkt dat dit dilemma zich nu ook voordoet. De hoofdaannemers kunnen er ook voor kiezen om niet de uren van de onderaannemers op te vragen (om administratieve lasten te voorkomen), maar om een bepaald budget aan hen toe te kennen.
- De jeugdhulpaanbieders geven aan dat het helpend kan zijn om te werken via verplichte modelovereenkomsten, zodat het zoveel als mogelijk voorkomen van een sub administratie gefaciliteerd wordt.
- Een andere mogelijkheid is om jeugdhulpaanbieders hierin de vrijheid te geven, met de mogelijkheid dat zij geconfronteerd zullen worden met een contract die door de andere jeugdhulpaanbieder ter beschikking wordt gesteld. In dat geval wordt aanmerkelijke administratieve last door en tussen jeugdhulpaanbieders gecreëerd.

Huiswerk voor het volgende overleg

- De deelnemers worden opgeroepen om hierover na te denken en hun voorkeur te delen met Thijs Sizoo en Kim Verburg.

- **5. Vanuit het gezichtspunt van de onderaannemer**

Vanwege de tijd is hier kort over gesproken. Er wordt wel opgemerkt dat dit gezichtspunt sterk samenhangt met de hoofdaannemer en de afhankelijkheid die hieruit voortvloeit. Over het eerste gedachtestreepje wordt opgemerkt dat dit besproken zal worden bij de leer- en ontwikkeltafel tarieven. Verder wordt opgemerkt dat marktwerking geen probleem is, wanneer dit plaatsvindt op basis van de kwaliteit van de hulpverlening.

Mogelijke oplossing

- **Behoefte bestaat aan duidelijk onderscheid tussen de rollen van de hoofd- en de onderaannemer.**